תלמוד בבלי · אחרונים · קרן לדוד

קרן לדוד על בבא קמא

רבי דוד כהן־סקלי

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

קרן לדוד על בבא קמא

רבי דוד כהן־סקלי

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קרן-לדוד-על-בבא-קמא/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף כו. 4
דף עח. 4
(**לעיל**) **דף נא**. 5

דף כו.

בש"ס אמר קרא וחצו את כספו כספו של זה ולא כספו של אחר נ"ל דר"ל דקרא אתא לאקולי במקום אחר לומר שאין שם תשלומין כלל דהיינו ברה"ר. ולא לומר דחצי נזק שייך בכאן ולא במקום אחר. דא"כ מאי פריך אחר כך. כמ"ש התוספות ועוד הא מצינו חצי נזק במקום אחר בצרורות. אלא ודאי עיקר הפירוש כמ"ש ובהכי אתי שפיר קושית הש"ס לקמיה דרצה שלא לחייב שן ורגל ברשות הניזק אלא חצי נזק דאהני לן קרא ולא כספו של אחר אלא פטור מכל וכל לשון בר"ה דהנה לכאורה דלפירוש התוספות דקו"ח הראשון לחייב שן ורגל בר"ה בחצי נזק מגופו לא אתי שפיר אלא למ"ד דון מינה ומינה יבא תירוצם על נכון אבל למ"ד דון מינה ואוקי באתריה תרוצם ז"ל לא יעלה ארוכה דהדר קו"ח לדוכתיה ועוד דלדברי התוספ' קשה דלפי הקו"ח האמצעי למה לי קרא דוחצו את כספו דלא מיעט שום דבר. דמה שתרצו התוספות דאי לאו כספו הוה שבקינן קו"ח האמצעי דמקיל בתשלומין והוה עבדינן קו"ח דלעיל דמחמיר בתשלומין עדיין קשה דא"כ שמעינן מקרא דוחצו את כספו מדאתא לאפוקי קו"ח הראשון להחמיר. ש"מ דשן ברשות הניזק נזק שלם דהא משום הכי הוה סלקא דעתין למעבד קו"ח לחייב ברה"ר ולהכי אתא קרא דוחצו את כספו דברה"ר בשן לית ביה חיוב. וא"כ כיון דהכי שמעינן מקרא דוחצו את כספו דשן ברשות הניזק נזק שלם א"כ נסתר קו"ח האמצעי דבעי ללמוד דשן אינה חייבת ברשות הניזק אלא חצי נזק ודו"ק.

שם ולא תהא קרן ברה"ר וכו' קרן שברשות הניזק אינו דין שברה"ר פטורה. קשה לי הא קרא קאמר וחצו את כספו. כספו של זה. ואי אמרת דקרן ברה"ר פטורה א"כ קרא אתה לרשות הניזק. ואי הכי מיעוטא למאי אתא דלשון ברשות הניזק לא אצטריך שהרי שם קאמר קרא בפירוש ישלם תשלומין מעליא אלא קרא איירי ברה"ר ומחייבו בחצי נזק ברה"ר ודוקא בקרן ברה"ר ולא בשן ברה"ר מדכתב כספו וא"כ ש"מ דקרן ברה"ר משלם חצי נזק וק"ל:

דף עח.

בש"ס כי אתמר דרבא לטמא שנולד מן הטהור וכו' ודלא כר"י וכו' נ"ל דר"ל דרבא אזיל בשיטת ר"א דס"ל בבכורות ז' ע"א דבא הכתוב להוסיף על המותר ואיזה זה טמא הנולד מן הטהור ועיבורו מן הטמא. ודריש לה מדכתיב שה כשבים ושה עזים תרי זמני שמע מינה דאפילו מצד האם ולא מצד האב כפירוש רש"י שם בבכורות ע"ש ונ"ל דר"ל דמדכתיב שה שה משמע ליה אפילו מקצת שה ודוקא התם דכתיב תרי זמני הוא

דאמרינן אפילו כלאים דטמא הואיל ואיכא מקצת שה מותר אבל במקום דכתב שה אחד ולא תרי זמני. אמרינן דמשמעות שה דוקא שה ולא כלאים והיינו דאמר רבא זה בנה אב ר"ל זה הפסוק דכתב ביה תרי זמני שה בנה אב דבכל מקום שנאמר שה אחד ולא שנים אינו אלא להוציא את הכלאים דהיינו שעיבורו מן הטמא. וא"כ בפטר חמור דלא כתב אלא שה אחד להוציא את הכלאים כעין זה הוא דאתא וקאמר הש"ס זה דלא כרבי יהושע. דרבי יהושע לא דריש כלל. שה דהא דאמר כלאים שעיבורו מן הטמא אינו מדכתיב שה אלא מדכתב כבשים ועזים בלשון רבים ולא כתב שה כבש ושה עז דהוה משמע אף דלא הוי אלא מצד אחד עז או כבש וכתב כבשים ועזים משמע דצריך שיהיה מתרי צדדי כבש וכבשה או עז ותיש לאפוקי מצד אחד עז ומצד אחד מדבר טמא שהוא אסור. ולפי פירשנו אתי שפיר גרסתינו דבכל הספרים גרס רבי אליעזר מתיר בכלאים אליעזר ביוד' והוא בר פלוגתיה דרבי יהושע דהתיר בכלאים דעיבורו מן הטמא באכילה משום שה תרי זמני לאפוקי בפטר רחם חמור דכתב זמנא חדא בא להוציא הכלאים אם עבורו מן הטמא שאין לפדות בו שזה הוא הכלאים דלא מקרי שה. אבל הכא מתרי מיני טהרה מיקרי שהו פודין בו שפיר ודו"ק:

(לעיל) דף נא.

אמר רב אסי נחזי אנן אי בהבלא מיית הרי מעט הבלא וכו'. נ"ל דרוצה לומר דנהי דהוא קריב הזיקא. מ"מ לא מת בהבלא דידיה והוה ליה כהא דקרקע עולם הזיקתו. הגם שהוא עביד הזיקא שאם לא חפר הוא לא היה נופל מ"מ פטור. משום דקרקע עולם שהזיק וקא עביד מיתה לאו דידיה הוא. הכא נמי לא שנא כיון דהבלא דהזיק לאו דידיה הוא. ונ"ל דאפילו לשמואל דסובר דכ"ש לחבטה הגם דקרקע עולם הזיקתו הכא מודה דפטור. דדוקא התם מחייב שמואל משום דאיהו עביד חלל שיש בו חבטה למיתה. דאילו היה פחות מזה הגם שהיתה חבטה לא היה שם מיתה. נמצא במה שהגדיל הוא החל ממעלה למטה בעומק עד יוד' הוא דקעביד מיתה ולא נקרא גרם מיתה. אבל הכא שהרחיב הרחבה. לא הוי כי אם גרם מיתה במה שנפל אל ההבל שעשה שממית. ואפשר לומר דזה וזה פטור אי נפל מהאי גיסא שהרחיב הוא דזה פטור משום שאינו כי אם גרמה וזה שחפר הבור ועשה בו ההבל פטור נמי משום דממעשה דידיה לא היה נופל ודו"ק:

שם רש"י ד"ה בכדי שידע וכו' לשון אחר עד שיודעוהו אפילו בא וראהו פטור עד שיודיעהו ע"כ. נ"ל דרצה לומר עד שיודעהו שחבירו חלף הלך לו והניחו מגולה. אבל בראה לחוד פטור כיון שהניח שם את השני ודו"ק.

תם מסכת בבא קמא